

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.099/2018/12.

A tanács tagjai:.. Farkas Attila a tanács elnöke, előadó bíró
 . Csőke Andrea bíró
 . Tibold Ágnes bíró

Az I. rendű felperes:

A II. rendű felperes:

A felperesek képviselője: Dr. Ravasz László ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Halápi Dóra Ügyvédi Iroda

A per tárgya: felmondás jogellenességének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla

14.Gf.40.157/2017/4/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

ővárosi Törvényszék

31.G.42.489/2016/9.

Rendelkező rész

A Kúria a felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét elutasítja.

A jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű és a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű felperes és az alperes között 2008. július 18-án kölcsönszerződés jött létre, amelynek alapján az alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy az I. rendű felperes részére 77.400 CHF összegű devizahitelt tart rendelkezésre, és a rendelkezésre tartási időszak lejártáig a szerződésben meghatározott feltételek teljesülése esetén forintban legfeljebb 10.000.000 Ft összegű kölcsönt folyósít a részére.
- [2] A kölcsönszerződés biztosítására a felek jelzálogjogot alapítottak az I. rendű felperes 4/8, valamint a II. rendű felperes 2/8 arányú közös tulajdonát képező abasári 1606/1, valamint abasári 1606/2 hrsz. alatt nyilvántartott ingatlanokra.
- [3] Az alperes a kölcsön összegét folyósította az I. rendű felperes részére, az I. rendű felperes azonban a törlesztési kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget.
- [4] A jelzálogjog bejegyzését követően a kölcsönszerződés biztosítékaul szolgáló ingatlanokat érintően más hitelezők követeléseinek érvényesítése érdekében végrehajtási eljárás indult.
- [5] Az alperes 2011. május 4-én a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta arra hivatkozva, hogy az I. rendű felperes a fizetési kötelezettségének felszólítás ellenére sem tett eleget, a biztosítékaul lekötött ingatlanokra pedig végrehajtási eljárás indult.
- [6] 2015. május 2-án az alperes tájékoztatta a felperest a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. tv.) alapján elvégzett elszámolás eredményéről. Eszerint a tisztességtelenül felszámított összeg 3518,77 CHF volt, amelyet az alperes teljes egészében elszámolt az I. rendű felperes tartozására. Ezt követően az I. rendű felperes fennálló tartozása 115.375,28 CHF. Az elszámolás a DH2. tv. 38. § (6) bekezdése értelmében felülvizsgált elszámolásnak minősül.

A felperesek keresete, az alperes védekezése

- [7] A felperesek módosított keresetükben elsődlegesen - az árfolyamrésre és az alperes egyoldalú szerződésmódosítási jogára vonatkozó kikötések tisztességtelenségére hivatkozással - a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását, az érvényessé nyilvánítás keretében az árfolyamrés 1%-ban történő meghatározását, valamint az alperes 1.100.000 Ft megfizetésére kötelezését kérték. Másodlagos keresetük az egyoldalú szerződésmódosítási,

kamatváltoztatási jogot biztosító szerződéses kikötések érvénytelenségének megállapítására irányult. Kérték a felmondás érvénytelenségének megállapítását is.

- [8] Az 1.100.000 Ft megfizetése iránti kereseti kérelmüktől a felperesek elálltak, ezért az elsőfokú bíróság e vonatkozásban a pert a 31.G.40.273/2013/21. számú végzésével megszüntette. A kölcsönszerződés teljes, illetve részleges érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelmek vonatkozásában a 31.G.42.489/2016/6-I. számú végzéssel szintén a per megszüntetésére került sor. A végzések első fokon jogerőre emelkedtek.
- [9] A fennmaradt, a felmondás jogellenességének megállapítása iránti kereseti kérelem esetében az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, a másodfokú bíróság pedig az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [11] A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes egyrészt az I. rendű felperes fizetési késedelve miatt, másrészt a biztosítékul lekötött ingatlanokra indult végrehajtási eljárásra tekintettel mondta fel a perbeli kölcsönszerződést. A rendelkezésre álló okiratok alapján megállapítható, hogy a felmondás közlésekor az I. rendű felperesnek a DH2. tv. értelmében tisztességtelenül felszámítottnak minősülő összeg figyelmen kívül hagyásával is jelentős összegű lejárt tartozása állt fenn. Az is ténykérdés, hogy a felmondás időpontjában a biztosítékul lekötött ingatlanokat végrehajtás alá vonták. A felmondásban megjelölt indokok tehát megalapozottak, a felek között létrejött kölcsönszerződés pedig ezekből az okokból lehetővé tette a jogviszony azonnali hatályú felmondással történő megszüntetését.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új, a kereseti kérelmüknek helyt adó határozat meghozatalát kérték.
- [13] Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 205/A. §-át, 205/B. §-át, 209. §-át, 209/A. §-át, a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet szabályait, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 210. §-át.
- [14] Állították, hogy a felülvizsgálni kért ítélet a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: fogyasztói irányelv) egyes cikkeivel, különösen a 6. és 7. cikkben írtakkal ellentétes. Hivatkoztak arra, hogy alaptörvényellenes a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó

jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1. tv.), valamint a DH2. tv. számos rendelkezése. Álláspontjuk szerint a kereseti kérelem érdemi elbírálása körében a bíróságoknak a vonatkozó EU-jogi rendelkezéseket és joggyakorlatot is figyelembe kell venniük. Az EU-jog fogyasztóvédelmi előírásait akként kell értelmezni, hogy a bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia a kölcsönszerződés egyéb rendelkezéseinek tisztességtelenségét is, a fogyasztói irányelvben meghatározott sui generis jogkövetkezmény alkalmazásával. E körben hivatkoztak a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.699/2013/4. számú határozatában kifejtettekre. Állították, a devizahitel tárgyában hozott törvények nem alkalmazandók, mert az uniós jog elsőbbséget élvez a nemzeti joggal szemben. A jogerős ítélet amiatt jogszabálysértő, mert figyelmen kívül hagyja az uniós jog alkalmazásának kötelezettségét. Kérték az eljárás felfüggesztését az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előtt a DH2. tv. egyes rendelkezéseivel (37. §, 37/A. §) összefüggésben C-483/16. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárásra tekintettel, valamint előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését.

- [15] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] Az EUB előtt C-483/16. szám alatt indult ügy a bíróság 2018. május 31-én kelt ítéletével befejeződött. A kereset tárgya miatt a konkrét jogvita eldöntése szempontjából egyébként sincs jelentősége annak a kérdésnek, hogy a DH2. tv. rendelkezései megfelelnek-e a fogyasztói irányelv előírásainak. A Kúria ezért az eljárás felfüggesztését mellőzte.
- [17] Nem találta indokoltnak a Kúria a felperesek által kért előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését sem. Nincs ugyanis helye előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének, ha a felmerülő jogkérdés az ügy elbírálása szempontjából nem releváns, a hivatkozott uniós rendelkezést az Európai Bíróság már értelmezte, vagy az uniós jog helyes értelmezése annyira nyilvánvaló, hogy azzal kapcsolatban észszerű kétség nem merül fel (283/81. számú CILFIT-ügy, 21. pont). A felülvizsgálati kérelemben felvetett jogkérdésekkel kapcsolatban - mivel a felperesek végleges keresete kizárólag az alperesi felmondás jogellenességének megállapítására irányult - az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének feltételei nem állnak fenn, ezeknek a jogkérdéseknek ugyanis az adott kereseti kérelem elbírálása, a jogvita érdemi eldöntése szempontjából nincs jogi jelentőségük. A felperesek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmét ezért a Kúria a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 155/A. § (2) bekezdése alapján elutasította.

- [18] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt nem találta jogszabálysértőnek.
- [19] Az eljárás iratai alapján megállapítható, hogy a kölcsönszerződés teljes, illetve részleges érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelmek vonatkozásában az elsőfokú bíróság a pert megszüntette. A permegszüntető végzések első fokon jogerőre emelkedtek. Az eljárás tárgyát a per részbeni megszüntetését követően kizárólag a felmondás jogellenességének megállapítása iránti kereseti kérelem képezte, a jogerős ítélet is e kérelem tárgyában született.
- [20] A felperések felülvizsgálati kérelme formálisan megfelel az rPp. 272. § (2) bekezdésében foglalt előírásoknak, hiszen számos - szerintük megsértett - jogszabályhelyet és jogszabálysértést megjelöltek. Az általuk állított jogszabálysértések és a jogerős ítélettel elbírált igény között azonban nincs tartalmi összefüggés. A keresettel érvényesített követelés ugyanis az rPtk.-nak a kölcsönszerződésekre, valamint az elállásra vonatkozó szabályain és a felek közötti szerződés felmondási jogot biztosító kikötésein alapult, elbírálásához sem az uniós jogot, sem a DH1. tv.-t, vagy a DH2. tv.-t nem kell alkalmazni. A releváns szerződéses kikötések tisztességtelenségét a Kúria nem észlelte, olyan konkrét jogi érvet, hivatkozást pedig, amelynek alapján a jogerős ítélet jogszabálysértő volna megállapítható lenne, a felülvizsgálati kérelem nem tartalmaz.
- [21] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [22] A felperések az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek a meg nem határozható perértékű ügyben az alperesnek a kifejtett jogi képviselési tevékenységhez igazodóan megállapított ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni.
- [23] A felperések személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.
- [24] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. december 11.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Csóke Andrea s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelével: